

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

31 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, declarat de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 12 mai 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui

*Titioi Mihail XXXXX, născut la XXXXX,
domiciliat în XXXXX.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 28.01.2016 - 12.05.2017;

instanța de apel: 08.06.2017 - 06.09.2017;

instanța de recurs: 19.12.2017 - 31.01.2018.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă din 12 mai 2017, Mihail Titioi a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a stabilit că, inculpatul Mihail Titioi, în perioada de timp până la 27 noiembrie 2015, a maltratat-o sistematic pe soția sa, Elena Titioi, născută la 26 mai 1967, aplicându-i lovituri cu pumnii și picioarele pe diverse părți ale corpului și capului, totodată o amenința cu răfuiala fizică, provocându-i suferințe fizice și psihice.

În continuarea acțiunilor sale violente, în noaptea spre 27.11.2015, ora exactă de către organul de urmărire penală nu a fost posibil de stabilit, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se la domiciliul său situat în XXXXX, ca urmare a unui conflict iscat spontan cu soția sa, Elena Titioi, a aplicat ultimii multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, corpului, membrilor superioare și inferioare.

În rezultatul aplicării violenței fizice asupra lui Elena Titioi, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 169 din 29 decembrie 2015, ultimei i-au fost cauzate leziuni corporale care se califică ca vătămare corporală gravă, în rezultatul cărora aceasta a decedat.

Astfel, instanța de fond a constatat că, prin acțiunile sale, Mihail Titioi a comis infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal și anume, *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei.*

3. Nefiind de acord cu sentința în cauză, inculpatul a declarat apel prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care să fie achitat de sub învinuirea înaintată.

În motivarea cererii de apel, inculpatul a menționat că, sentința este neîntemeiată, deoarece a interpretat eronat și greșit circumstanțele cauzei penale, nu a luat în considerație circumstanțe importante la soluționarea corectă a cauzei, fapt ce a dus la condamnarea sa, ilegală.

Mai mult, acesta a indicat că, instanța de fond a apreciat greșit probele administrate în respectiva cauză penală, vina în cele incriminate nu și-o recunoaște, iar leziunile corporale depistate pe corpul soției sale au survenit în urma căderii acesteia

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău 06 septembrie 2017, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către inculpat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea deciziei instanța de apel a constatat că, în urma verificării circumstanțelor de fapt și de drept, cât și a argumentelor apelantului, lipsesc careva dubii sau bănuieli care ar putea pune la îndoială vinovăția inculpatului Mihail Titioi, în comiterea faptei incriminate, astfel că, la acest capitol se rețin drept declarative argumentele atât ale inculpatului cât și ale apărătorului acestuia cu referire la faptul că învinuirea este formală și nu este confirmată prin probe.

Astfel, instanța de apel a menționat că, deși inculpatul nu și-a recunoscut vina, aceasta a fost demonstrată din cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală și anume, *declarațiile succesoriului părții vătămate, Ana Stanciu (f.d.197-201, vol. I); declarațiile martorilor Andrei Catan (f.d.202-203, vol. I), Vădim Șevcenco (f.d.204-205, vol. I), Tatiana Volochitina (f.d.206-207, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 169 din 29.12.2015, conform căruia s-a conchis că moartea lui Elena Titioi a survenit în rezultatul traumei craniu- cerebrale închise cu hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea tuberozității parietale stângi și toată suprafața țesuturilor moi ale craniului, hematom subdural în regiunea emisferei drepte (volum 250ml); hemoragii subarahnoidiene scunde; lichid hemoragie în ventriculii cerebrali, ce se confirmă prin datele necropsiei a cadavrului. La*

examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat: Traumatism asociat. Traumă craniu-cerebrală închisă: hemoragii în țesuturile moi pericraniene. în regiunea tuberozității parietale stângi și toată suprafața țesuturilor moi a craniului pe stânga, hematom subdural în regiunea emisferei drepte (volum 250ml); hemoragii subarahnoidiene scunde; lichid hemoragie în ventriculii cerebrali. Edem cerebral. Traumă închisă a toracelui, fractură directă a coastelor pe stânga pe linia axilară medie cu revărsări sanguine difuze în mușchii intercostali. Multiple echimoze și excoriații pe față, torace, membre superioare și inferioare. Excoriație pe hemitoracele drept. Revărsări sanguine în mucoasa buzelor superioare și inferioare. Toate vătămările corporale depistate și descrise în punctul 2, au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent cu suprafață de interacțiune limitată, nu cu mult timp înainte de deces, poartă caracter vital, sunt în legătură cauzală directă cu decesul, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, prezintă pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală gravă. De la momentul decesului lui Titioi Elena până la examinarea medico-legală s-a scurs aproximativ 16 ore. Vătămările corporale depistate pe cadavrul lui Elena Titioi, luând în considerație localizarea, mecanismul de formare și multiplitatea, se exclud formarea lor de la căderea corpului din poziția verticală cu sau fără accelerare și lovire de aceasta. La cercetarea toxicologică în sângele cadavrului Elena Titioi s-a depistat 5,31% alcool etilic, ceia ce de obicei corespunde unei intoxicații acute cu alcool (f.d.35-41, vol. I); procesul-verbal de cercetare la fața locului din 27.11.2015 (f.d.6-8, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 30.11.2015, o pereche de ochelari, o pereche de pantaloni de culoare roz, un pulover feminin de culoare albă, două folii de tip scotch cu fragmente de urme papilare și probe biologice ridicate din beci, toate ridicate din domiciliul lui Mihail Titioi (f.d.57, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 27.11.2015 - tifoanele cu microparticule sub unghiulare ridicate de la Mihail Titioi și tifonul model pe care au fost ridicate microparticulele (f.d.64, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 27.11.2015, un pulover și o căciulă ridicate de la Mihail Titioi (f.d.68, vol. I); ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 02.12.2015 tifoane de mostre de sânge colectate și ridicate de la Mihail Titioi (f.d.74, vol. I).

Sub egida împrejurărilor de drept, raportate la cele de fapt, instanța de apel a indicat că, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Mihail Titioi în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, este corectă fiind întrunite elementele constitutive ale infracțiunii incriminate, concluzie bazată pe probele administrate la caz.

Cu referire la argumentele inculpatului care a indicat că, în urma aprecierii probelor vinovăția sa nu a fost dovedită, instanța de apel le-a respins ca fiind declarative, or, din cumulul de probe administrat în respectiva cauză penală, reiese că inculpatul prin aplicarea violenței fizice față de Elena Titioi, acțiuni violente exprimate

prin aplicarea de lovituri cu pumnii peste diferite părți ale corpului, provocând astfel victimei, dureri fizice, care cele din urmă au și provocat decesul.

Instanța de apel a respins ca nejustificate afirmațiile inculpatului precum că, el cu soția se mai certau, se numeau cu cuvinte necenzurate și serveau deseori băuturi alcoolice, or, faptul că inculpatul o lovea des pe victima Elena Titioi, se confirmă și prin declarațiile martorului Vădim Șevenco, care a menționat în cadrul cercetării judecătorești, că soții Titioi serveau băuturi alcoolice și erau cazuri când a văzut cum inculpatul o bătea pe soția sa.

La caz, sunt relevante și afirmațiile succesoriului părții vătămate, care este fiica inculpatului și care la fel a declarat că mama sa a fost maltrată de către tatăl său și martorului Tatiana Volochitina a declarat că, victima deseori se plângea că soțul ei o bătea, fiind situații când Elena Titioi a dormit la ea, deoarece a fost alungată de soț.

Astfel, instanța de apel a constatat că, inculpatul Mihail Titioi nu este la prima sa abatere, or, din declarațiile martorilor s-a dovedit că acesta aplica des lovituri soției sale, fiind în stare de ebrietate, ceea ce prezumă că în noaptea spre 27 noiembrie 2015, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se la domiciliul său, a aplicat soției sale Elena Titioi multiple lovituri cu pumnii în regiunea capului, corpului, membrilor superioare și inferioare, ceea ce a provocat decesul acesteia, fiind constatat și faptul că în acea seară inculpatul a consumat cu victima băuturi alcoolice la domiciliul său.

Mai mult, instanța de apel a respins ca neîntemeiate alegațiile inculpatului precum că, leziunile corporale ale victimei au fost provocate în urma căderii acesteia, deoarece ultima se afla în stare de ebrietate, or, potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 169 din 29.12.2015, s-a stabilit că toate vătămările corporale depistate la Elena Titioi, au fost cauzate prin acțiunea traumatică a unui corp dur contondent cu suprafața de interacțiune limitată, nu cu mult timp înainte de deces, poartă caracter vital, sunt în legătură cauzală directă cu decesul. Totodată, conform raportului menționat, s-a exclus formarea vătămărilor corporale depistate pe cadavrul lui Elena Titioi, de la căderea corpului din poziția verticală cu sau fără accelerare și lovire de aceasta.

Astfel, în opinia instanței de apel afirmațiile inculpatului cu referință la nevinovăția sa, precum și faptul că acesta nu ar fi lovit-o pe soția sa, Elena Titioi, sunt total lipsite de o fundamentare factică, mai mult, aceste alegații au scopul inducerii instanței în eroare și crearea unei situații favorabile inculpatului pentru eschivarea de la pedeapsa penală.

Cu referire la individualizarea pedepsei penale inculpatului, Mihail Titioi, instanța de apel a indicat că, este justă și legală concluzia instanței de fond privind aplicarea față de inculpat a unei pedepse în formă de închisoare, având în vedere conglomeratul de circumstanțe care agravează pedeapsa penală, astfel, echitabil a fost

aplicată sancțiunea penală privativă de libertate, aceasta fiind corespunzătoare faptei comise, dar și având în vedere scopul legii penale, care indică asupra corectării și reeducării inculpatului în vederea neadmiterii pe viitor a careva încălcări a ordinii de drept.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, în contextul normei art. 76 alin. (1) Cod penal, circumstanțe care atenuează pedeapsa penală în privința inculpatului Mihail Titioi nu s-au identificat, însă a fost stabilită circumstanța care agravează pedeapsa penală și anume cea prevăzută de art. 77 alin. (1) lit. j) Cod penal, care prevede săvârșirea infracțiunii de către o persoană în stare de ebrietate.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri prin care inculpatul să fie achitat de comiterea infracțiunii imputate, pe motivul că în acțiunile acestuia nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea recursului, avocatul Aurelia Mîrzîncu susține că, atât instanța de fond cât și cea de apel au pronunțat hotărâri ilegale și neîntemeiate, bazate pe aprecieri eronate ale cumulului de probe administrat în respectiva cauză penală.

Totodată, recurentul menționează că instanțele anterioare nu au luat în calcul principiul prezumției nevinovăției, or, toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Astfel, recurentul indică temei de casare a deciziei faptul că, în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii, pretinsa încălcare este

prevăzută de pct. 8) din alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, nefiind incident în prezenta cauză.

De remarcat este, că acest temei pentru recurs este aplicabil atunci când nu a fost stabilită fapta care corespunde elementelor constitutive ale infracțiunii, nici mijloacele de probă prin intermediul cărora s-au constatat elementele infracțiunii, ori când nu au fost stabilite faptele care invocă circumstanțele atenuante și agravante ale infracțiunii.

Astfel, din textul recursului rezultă că, în viziunea recurentului probele administrate nu confirmă vina inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, astfel instanțele de judecată l-au condamnat doar în baza presupunerilor.

Reieșind din materialele dosarului se constată, că inculpatul a fost învinuit, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal, *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat decesul victimei.*

În prezenta speță, instanța de recurs consideră că, instanța de apel corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, astfel, just ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, Mihail Titioi, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. c) Cod penal.

Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiuni determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

În scopul aplicării corecte a prevederilor legale enunțate vine practica judiciară stabilită potrivit căreia erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, se relevă că, respectând prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul declarat de către inculpat, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, fiind cercetate suplimentar probele administrate de instanța de fond, astfel ajungând la concluzia corectă enunțată în pct. 4 al prezentei decizii.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel menținând sentința de condamnare a inculpatului Mihail Titioi a cercetat toate probele prezentate de părți și, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere

obiectivă din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, iar încadrarea juridică a acțiunilor acestuia este justă.

Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textul deciziei instanței de apel. Temeiuri de a pune la îndoială legalitatea și veridicitatea acestora nu s-au stabilit.

Așadar, temeiurile invocate de recurent referitor la nevinovăția lui Mihail Titioi sunt neîntemeiate și se resping, deoarece instanța de apel a motivat condamnarea inculpatului prin faptul că învinuirea a prezentat suficiente probe (*descrie în pct. 4.1. al prezentei decizii*).

Critica adusă de apărător referitor la procedura de apreciere a probelor, ține de starea de fapt, care a fost efectuată de instanța inferioară și careva îndoieli privind corectitudinea aprecierii lor nu sunt, instanța de apel, pe deplin le-a examinat, apreciind toate probele din dosar în ansamblu și, conform art. 414 alin. (2), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală s-a pronunțat detaliat asupra motivelor admiterii apelului declarat.

O nouă reapreciere a probelor în modul propus de autorul recursului nu poate fi efectuată de către instanța de recurs, deoarece aceasta judecă numai temeiurile de drept.

Colegiul penal menționează că, la etapa recursului ordinar instanța de recurs nu declanșează un control asupra fondului cauzei, ci verifică doar dacă s-au aplicat corect normele de drept la faptele constatate de instanța de fond și, după caz, de instanța de apel.

Astfel, instanța de recurs conchide că, în speța dată nu se constată eroarea de drept prevăzută de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

Totodată, Colegiul penal reține că, motivele invocate în recursul declarat de avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens, iar o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza hotărârii de condamnare, conform jurisprudenței CEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea CEDO, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Astfel, împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, în acțiunile inculpatului au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate prin rechizitoriu și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar, declarat de către avocatul Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 septembrie 2017, în cauza penală în privința lui Titioi Mihail XXXXX, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integrală la 28 *februarie* 2018.

Președinte:

Nicolae Gordilă

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan